

Manalle mennyt taiste- lijainen

Zyrlchin kaupungissa Sveitsissä, kuoli viime kuluneen heinäkuun 13 päivänä sveitsiläinen toveritar Rosa Bloch.

Rosa Bloch oli yksi niistä työväenluokan johtajainaisista, joka teki pesieron sosialidemokratian kanssa siirtyen nykyajan luokkakäsitteiden leiriin. Porvarillisesta piiristä lähteneenä hän liittyi Sveitsin sosialidemokratiseen puolueeseen muutamaa vuotta ennen maailmansodan puhkeamista, ollen v. 1912 yleislakossa jo läheisessä yhtelystyössä köyhällisten kanssa.

Toveritar Rosa Bloch oli Klara Zetkinin innokas kannattaja ja kuului siihen pieneen joukkoon, joka ensimmäisen sotavuoden aikana jo taisteli imperialistista sotaa vastaan Klara Zetkinin johdolla. Erikoisesti toimi hän agitationin ja järjestämistyön alalla naisten keskuudessa. Hän oli Sveitsin naisvaliokunnan julkaiseman naisten lehden "Vorkämpferin" (Esi-talsteijataf) toimittajana, puhujana kaikissa kansainvälisissä naisten kokouksissa, aina ensimmäisenä naisten vallistustyössä.

Sveitsin sosialidemokraattisessa puolueessa tapahtuneen hajaannuksen jälkeen, joka tapahtui 1920—21 vuosien välillä, kirjoitti Rosa Bloch Kolmannesta Internationalista toimittamansa lehden palstoilla:

"Maailmassa on olemassa vain yksi merkki, joka on sen arvoisen, että sen alla voidaan taistella ja kuolla, ja se on Kommunistinen Internationalone."

Lehtensä palstoilla hän myös tutustutti lukijoihinsa Venäjän vallankumoukselliseen, sen köyhällisten naisten sankariuteen ja kehoitti Sveitsin työläisnaisia tukemaan tätä taistelua.

Hajaannuksen jälkeen perustetussa nuorena kommunistisessa puolueessa järjesti Rosa Bloch uudelleen naisten agitationikomiteoita, opintorekkeitä, keskusteluseuroja, järjesti naisten sivuja puolueen lehtiin j.n.e. Puolueen keskuskomiteassa hän nimittiin edusti puolueensa naisia. Hänen asunossaan sijaitsi naissihteeristö, jossa hän itse toimi sekä kustansi kaiken omista yksityisistä varoistaan.

Vuonna 1921 pidetyssä toisessa naisten kansainvälisessä kongressissa Moskovassa edusti hän Sveitsin työläisnaisia, samoin myöskin Berliinissä tämän vuoden tammikuulla pidetyssä kansainvälisessä naiskirjeenvaihtajain kongressissa. Rosa Bloch oli myöskin Venäjän avustustyön sieluna. Esitelmien, keräysten, ompeluseurojen y. m. kautta hän osasi innostaa ja järjestää työläisnaiset avustustoimintaan.

Sveitsin sekä kansainvälinen työläisnaisten liike valittiin suuresti tästä menestyksestä, joka tempsi sen keskuudesta yhden lahjakkaimman, tarmokkaimman ja uhrantavallimman taistelijan, joka oli koko olemuksellensa antanut vallitsemalleen elämänsä tehtäville. Mutta menetyks ei tule korvaattomaksi, jos jokainen työläisnainen puolestaan tekee voitavansa täyttääkseen sen ankan, jonka Rosa Bloch jälkeensä jätti.

vollisuus on tehdä kakkensa marxilaisen sosialismin selvittämiseksi nuorisolle, jotta sekin tulisi meidän matkaksi, ottasi osaa kapitalistisen olotilan hävittämiseksi ja velsi voittoon työväenluokan aatteelliset pyrkimykset, jotta kerran kaikilla voitaisiin käytännöllisessä elämässä toteuttaa sosialismin (kommunismia) kuten nyt jo Neuvosto-Venäjällä sitä vähitellen toteutetaan kaikista vastoin käymistä huolimatta. Siis pyrkikäämme yhä enemmän sosialistisen aatesuunnan ymmärtämiseen, ei ainoastaan teoreettisesti, vaan käytännöllisestikin, kasvattamalla nuorisoa luokkataistelun osaa-ottavaksi, marxilaisten ihanteiden toteuttajiksi.

TOIMINTAAN

Taas päättyi kesän lepo sulta sisko veli,
ja eteen astuu talven toiminta ja ei vielä aikaa pysähtyä vuorten taa,
työ;
taas odotetaan sulta suurta ponnistusta,
ja katsotaan, jos säilläs sähköisämmin lyö,
jos kesä antanut on uutta voimaa sun suonihiisi, innon aateloimaa.

Taas ulapalle ompi purtes' ohjattava, pois rantain siimeksestä taasen käy-pi tie;
jos aallot asettaisikin eteen myrsky-säättä,
tai tyyntäkö nyt tuulen hengähdykset lie,
— niin aina eteenpäin sun käyköön tiesi,
ja tulta tuntekoon sun rintas' liesi.

Porvarivallan pohja- sakka

Kirj. G. Aleksandrov.

Kuvaus venäl. ylioppilaselämästä.

(Jatkoo)

Niina kuunteli hänen puhettaan. Hämmästytti hän tunsu ja tajusi, että sen täytyi olla niin, se tuli olemaan niin. Ja juuri niin kuin hän hämmästytti tunsu, niin tapahtuikin.

Ensi ajan eli Misha kokonaan sen intohimon luoissa, joka oli hänet vallannut. Mutta sitä ei kestänyt kauaa.

He joutuivat kaikki vangituiksi ja vapautettiin vasta puolen vuoden vankeuden jälkeen. Silloin he muuttivat tänne yliopistokaupunkiin. Oli välttämättömyyden vihdoin päättää opintonsa.

He asettuivat asumaan yhdessä. Syntyi tyttö. Alussa näytti siltä kuin kaikki olisi ennallaan: sama ystävyys, sama yhteinen työ. Mutta yksi asia, joka huomattavasti muuttui, oli tunteen tulisuus.

Oliko se kuultunut vankilan tukahduttavassa ilmanalassa tai oliko se yksinkertaisesti sammunut, eikä siltä ollut jällellä enää mitään? Niina ei sitä tiennyt. Mutta asiat eivät olleet enää ennallaan, eivätkä koskaan tulisiakaan ennalleen.

Sen oli Misha itse sanonut muutama päivä sitten, ja kuten aina—selvin, varmoin sanoin.

— Niina, me emme enää voi elää yhdessä. Kunnioitan sinua kuten ennenkin, pidän sinua arvossa parhaimpana, rehellisimpänä ystäväni. Mutta en enää voi olla miehenäsi. Se oli vain ohimenevä tulisuus. Olen ajatellut asiaa, Alnea seikka, joka minua surettain, on se, ettei intohimomme mennyt seurauksista. Mutta seihin on yhdentekevää, se seikkahan ei voi meitä kuitenkaan sitoa yhteen. Eitteimme ainaisesti tarvitseisi syytelä toisiamme tapahtuneesta, on parasta, että eroamme. Voimmehan kirjoitella toisillemme. Joskus tapaamme mekin toisemme, mutta ainoastaan ystävinä, tovereina.

Ja he päättivät yksimielisesti sen. Mitäpä olisi Niina voinut sanoakaan siitä vastaan? Kaikkihan oli niin selvää ja ilmeistä. Misha oli oikeassa nyt, kuten aina ennenkin. Yhdessä eläminen ilman rakkautta oli raskasta ja vaikeaa. Mutta eikö hän sitten rakastanut Mishaa?

Aina siitä lähtien kun hän vastustamatta antautui Mishan mielitohtu, hänen voimallensa, oli hän alkanut rakastamaan häntä, ja juuri kesyttömän intohimosta. Se tunne kasvoi yhä ajan kuluessa. Mutta Misha kylmeni kylmenemistään siheksi kunnes ero tuli välttämättömäksi.

Niinpä niin. Tietenkin oli välttämättömyyden erota, koska hän ei rakastanut minua, sillä suhteen jatkaminen olisi

Ei vielä ainaiseen lepoon aika käydä.
ei vielä aika pysähtyä vuorten taa, kun miljoonien ihmisten huokaukset
nyt kiihtyy taas vuorten alla vaikeuttaa.

Ei! Vuorille sun kulkus ompi määrä, miss' kamppallevat oikea ja väärä.

Taas odotetaan sulta suurta ponnistusta,
taas etees astuu aika toiminnan ja työn;

ja vasta silloin, vuoresta kun lukot murtuu,
sun luokkas vapautuu kahlehista yön;

niin sulta vaaditaan nyt toimintaa, ett' kerran köyhään aamu kajastaa.

Kaarlo Valli.

suorastaan siveetöntä. Mutta kuinka vaikeata, kuinka vaikeata se onkaur! Ja tuo pikkuinen olento! Tuo pikkuinen, herttainen Tummakutri jää järeille menneisyyden muistona. Tummakutri! He olivat antaneet hänelle tuon nimen kun hänellä oli ollut samallaan tumma tukka kuin isällensä, kuin isällensä... Mutta isä matkustaa pois, matkustaa ainaiseksi. Hänen sisimmässään kohoa joku tunne, vastalause. Kuinka voi hän matkustaa ja jättää tyttärensä, vaimonsa? Se on kunnialonta. Sinun täytyy pakoittaa hänet jäämään, pakoittaa hänet jatkamaan yhteiskämmä kanssasi.

Ja kuta enemmän hän kuuntelee tuota ääntä, sitä voimakkaammaksi kasvaa hänen halunsa mennä ulos toisten luo ja huutaa:

— Misha, sinä et saa matkustaa luotamme. Sinun velvollisuutesi on jäädä meidän luoksemme! Sinun on kasvatettava Tummakutri!

Tummakutri oli jo valpunut uueen ääntä rinnolle. Niina nosti hänet hellävaroen koriinsa ja katseli häntä. Hänen sisimmässään tuntui kuin olisi hänen pitänyt itkeä taitamattomuuttaan voittaa menneisyys, voittaa kirotun porvarivallan pohjasakka. Mutta hän ei kykene sitä tekemään, eikä hän liioin kyennyt tukahduttamaan tuota vastustustaan. Ja ettei kukaan kuulisi hänen nyhkimistään, kaivautui hän kasvohensa tyyntyä.

Katja sisareni elää omellisesti ilman keskinäistä rakkauttakin. Hän ei rakasta miestäni mutta elää sittenkin hänen kanssaan. Mutta minä en ole Katja, minä en ole vihitty. Vapaachtoisesti me aloimme yhdessä, vapaaehtoisesti eroammekin. Vapaachtoisesti! Vapaita ihmisillä! Nyhkytykset muuttuivat yskäksi. Ulkona sen kuulivat. Misha tuli hänen luoksensa rauhallisena kuten aina ennenkin, ojensi hänelle kylmää vettä ja bromia.

— Rauhoitu Niina, älä anna tunteillesi valtaa. Ymmärrän, että sinur on vaikeata olla. Et voi saada selville itsellesi, että meidän yhteiskämmme itse asiassa ei voi jatkua. Sinussa on paljon sellaista, joka nousee kapinaan menettelyni johdosta. Mutta Niina, rakas ystävä, koeta ymmärtää. Minkälaiseksi muodostuu meidän yhteiskämmme, jos jään edelleen tänne? Ikuinen tyytymättömyys siitä syntyy, aina tulee olemaan jotain, joka kalvaa, mutta jota koskaan ei tule saatuksi. Loimme itsellemme vankilan ja kärsimyksiä. Aivan tahtomattamme vahvistaisimme Kruglovin miellipidettä, että ihmiset luovat itse surmuytelmänsä. Mutta minä en siihen usko. Meillä hän on terve järki, joka sanoo meidän, ettei toisin voi olla. Erehdyksiä korjaaminen ei koskaan ole liian myöhästä. Olemme vapaita, ja pyrkikäämme myös vapaina!

Niina rauhoittui vähitellen. Misha sanat olivat niin selviä ja ymmärrettäviä kuin matemaattinen määritys. Tietenkin sen täytyi olla niin. Misha on oikeassa nyt kuten ennenkin.

— Olen rauhallinen nyt. Se joutui vain siitä, että olen kovin surullinen matkustamisesta vuoksi. Hermoni ovat hiukan epäkunnossa. Mutta nyt tunnen itseni iloiseksi jälleen. Hän meni uudelleen tovereidensa luokse.

Aika kului, huomaamatta se hiipi eteenpäin. Kohtapuoleen oli lähde-täviä rautatieasemalle. Ellen jo kaikki tavarat laitettiin matkakuntoon. He läksivät matkalle meluten, nauraen, kuten mitään tärkeää ei olisi kysymyksessäkään, ei mitään sellaista, joka saattaa elämän uusille urille. Parasta oli, ettei ajatellut sitä lainkaan.

Entä Tummakutri? Voinko hienestää kasvattaa ihmisen, joka on vapaa kaikista ennakkoluuloista, kaikista ennakkopäätelmistä? Puhunko siitä Mishalle? Jättäisinkö Tummakutrin hänelle? Ei, ei! Ei koskaan! Lapsihan on minun elämäni, riidaton omaisuuteni!

Hän ei puhunut mitään, katseli ainoastaan kaikkia kyyneltynein silmin. Kaikki olivat hänestä niin vieraita. Hän toivoi, että jäähyväisheikki olisi ollut mahdollisimman lyhyt, että juna mahdollisimman pian olisi katkaissut sen jällellä olevan ohuen siteen, joka vielä yhdistää hänet miehensä kanssa.

— Älä unhoita meitä, rakas Misha. Kirjoita meille miltei sinusta pääkaupungin yliopisto näyttää, ketä ylioppilaita siellä on.

Noin rupatteli Jena Majsele, joka aina oli reipas, nuori ja vilkas.

Juna saapui asemalle. Ihmiset alkoivat tungeskelemaan toisinaan vastaan kulkeissa virroissa. Näytti jonkun alkian sille, että ne eivät pääsisi odotushuoneen ahtaan käytävän läpi. Vaunut ovat valaistut, niiden ulkopuolella on pimeää. Vain asemalampun valaisee himmeällä valolla.

(Jatk.)

Kolme härkää

Opettavainen tarina mistä maasta hyvänsä.

Talonpojalla oli kolme härkää, kaikki voimakkaita, kärsivällisiä ja uuralta kuten juhdat aina. Ne kiskoivat aaria pitkin raskasta pelonsarkaa ne vetivät kukkuralleen ahdettuja elovauvoja, ne pyörittivät pyörittämistään riikkiertoa.

Tästä hyvästä tanssittu talonpoika ruoskaansa niiden lautasilla ja viskasi jonkun kerran päivässä niiden eteen ruohonkorren, tukon silloin tukon tällöin parahiiksi sen veran että hengissä pysyivät.

"Noita elämläskureja" mökötti talonpoika, kun härät pitkän päivän työn jälkeen venyivät pitkään ja kokivat märehähtämisen suloista jälkinautintoa. "Varastavat minulta maataksaan."

Ja talonpoika pohti, miten saisi nämä luopumaan märehähtämisestä ja syömisestä ylimalkaan.

Eriäänä päivänä seisovat nämä kolme härkää pellolla. Oli ilana kevätpäivä ja niiden piti juuri kynnä talonpojan kauneinta peltoa.

Renki niiden takana vihelteli iloista laulua ja leivosen tiuku rai-kui yhäällä sinautereissa. Metsistä viittoilivat vehrytiehväiset koivut ja niilivät niin viehkeästi, kuin olisivat olleet sorjia, valkovartisia morsiamia.

Härkämme povissa alkoi tuntua niin lämpimältä ja kuumalta. Ja yhtäkkiä teki ensimmäinen niistä ilma-hippyn. Molemmat toiset pöyhämytyivät mutta suorittivat pian itsekin häränpöyhynsä. Ja hei! Käden käänteessä olivat kaikki kolme juh-taa mitä vallattomimmassa nautannalauksessa.

Renki huusi, vannoni ja juoksi perässä. Mutta lopuksi sai hän tarpeekseen, istui ojan partaalle ja vihelteli ruohonlehti hampaissa.